

Godt børneliv i daginstitutionerne

**BUPL's politik
for 0-6 års-området**

BUPL

Godt børneliv i daginstitutionerne

BUPL's politik for 0-6-års-området

Daginstitutionerne har en af de allerfornemste opgaver, man kan have i vores velfærdssamfund: De tager hånd om vores mindste børns tryghed, trivsel, udvikling og dannelse. Samtidig er de det stærke fundament, hvorfra både nuværende og kommende generationer dannes til frie, lige, deltagende og demokratiske medborgere, der tager ansvar for hinanden og for fællesskabet i en omskiftelig verden. Daginstitutionerne står på skuldrene af en lang pædagogisk tradition med dybe rødder, som er særegen for Danmark. En tradition båret af stærke etiske værdier om omsorg, ligeværd, deltagelse og social retfærdighed, og hvor pædagogen altid varetager barnets tarv og om nødvendigt forsvare dets behov og interesser.

Det er en stolt tradition, der skal værnes om. Derfor skal alle landets vuggestuer, børnehaver og aldersintegrerede institutioner tilbyde trygge og stimulerende pædagogiske miljøer, hvor børn kan gøre sig de første erfaringer med mangfoldige fællesskaber uden for hjemmet. Hvor alle børn møder en hverdag, der er meningsfuld, udviklende og nærværende fyldt med omsorg, fordybelse, leg og fællesskab. Og hvor børns levede liv, venskaber, fantasi og nysgerrige udforskning af verden står centralt.

Sådanne pædagogiske miljøer arbejder pædagoger og pædagogfaglige ledere hver eneste dag for at skabe for alle børn uanset deres baggrund, forudsætninger og muligheder. Det er en opgave, som er kendetegnet af stor kompleksitet og uforudsigelighed. At sikre tryghed og omsorg for det enkelte barn skal ses i sammenhæng med det miljø og de børnefællesskaber, barnet er en del af, og det kræver, at pædagogerne løbende er i stand til at afstemme barnets behov i forhold til børnegruppen og justere det pædagogiske arbejde derefter.

Derfor kræver det høj faglighed og stærk pædagogisk dømmekraft at skabe trivsel, nærvær og deltagelse i fællesskaberne for alle børn. Høj faglighed udfolder sig i et samspil mellem forskningsbaseret viden, teori, metode, etik, værdier og pædagogisk erfaring, som udøves og udvikles gennem kontinuerlig refleksion, sparring og evaluering af det pædagogiske arbejde, som i sin natur er situeret.

Samtidig er et stærkt og tillidsfuldt samarbejde med forældrene en vigtig del af det pædagogiske arbejde, fordi deres særlige indsigt og viden om deres børn er en forudsætning for at kunne skabe de bedste betingelser for børnenes trivsel og udvikling på tværs af hjem og institution.

Derfor skal rammerne omkring det pædagogiske arbejde være på plads: Pædagoger nok til at se og møde alle børn og familier i deres behov, pædagogfaglig ledelse tæt på praksis, og tid til faglig sparring og fælles refleksion med pædagogkolleger. Det ansvar ligger hos arbejdsgivere og beslutningstagere, mens ansvaret for at udvikle og tilrettelægge pædagogikken og det pædagogiske arbejde skal overlades til pædagoger og pædagogfaglige ledere. Det er et ansvar, pædagogerne tager på sig med stor alvor, og som følger med den samfunds- og myndighedsopgave, pædagogprofessionen løfter.

Alle børn er unikke, og derfor kan hverken pædagogikken eller børns tryghed, trivsel og udvikling sættes på formel. Men med de rette betingelser kan vi skabe børneliv fyldt med omsorg, leg og levende fællesskaber for alle børn – med pædagogik, der formes til og for dem på deres præmisser.

Det her er BUPL's bud på, hvad der skal til.

1 Alle børn skal møde høj pædagogisk kvalitet i daginstitutionen, som giver de bedste betingelser for leg, trivsel og udvikling

Forskningen viser, at daginstitutioner af høj kvalitet er afgørende for børns dannelse, trivsel og udvikling på både kort og langt sigt. Pædagogiske miljøer af høj kvalitet kræver først og fremmest høj faglighed og normeringer, der møder barnets behov for udfoldelse, nærvær, trivsel og at være en del af fællesskabet. Det kræver også pædagogfaglig ledelse tæt på praksis, der understøtter og sætter retning for det pædagogiske arbejde og den faglige udvikling i samarbejde med pædagogerne.

Vigtigheden af høj faglighed omkring vores børn er en selvfølgelighed. Derfor skal pædagogerne have løbende kompetenceudvikling. Desuden bør det være en fælles ambition, at alle daginstitutioner i fremtiden er fuldt uddannelsesdækkede blandt det faste personale. Det betyder, at en ansættelse i en daginstitution indebærer løbende uddannelse og opkvalificering med henblik på at blive pædagog. Samtidig skal daginstitutionerne løfte deres del af opgaven med uddannelsen af fremtidens pædagoger ved at tilbyde praktikker af høj kvalitet med plads til fordybelse og læring for den studerende.

Derfor arbejder BUPL for at

- Alle daginstitutioner har normeringer på mindst 1 pædagogisk personale til 3 vuggestuebørn og 1 pædagogisk personale til 6 børnehavebørn, og at mindst 80 % af dem er pædagoger.
- Alle daginstitutioner betragtes som uddannelsesinstitutioner med praktikforløb af høj kvalitet og gode efteruddannelsesmuligheder, og hvor alt personale har – eller er i gang med – at tage en pædagogisk uddannelse.
- Alle daginstitutioner har pædagogfaglig ledelse tæt på praksis, som understøtter udviklingen af en stærk faglig kultur med høje ambitioner for det pædagogiske arbejde.
- Alle pædagoger har forberedelsestid, som sikrer tid til fælles faglig refleksion, sparring, planlægning og udvikling af det pædagogiske arbejde.
- Alle pædagoger har faglig frihed til, i samarbejde med deres kolleger og pædagogiske leder, at træffe pædagogiske valg med afsæt i deres faglighed og dømmekraft samt den pædagogiske retning, der er besluttet i institutionen.

2 Alle børn skal have lige deltagelsesmuligheder i daginstitutionens børnefællesskaber

Børns ret til at være en del af børnefællesskaberne er en grundsten i pædagogikken, som vi som samfund skal værne om. Alle børn er unikke og udvikler sig forskelligt. Pædagogikken og børnefællesskaberne skal møde børns forskelligheder, og tage afsæt i det enkelte barns behov og forudsætninger for at kunne være aktive deltagere i fællesskabet.

Pædagogiske indsatser skal altid ske med afsæt i pædagogikken og i barnets kontekst, og med fokus på at sikre barnets ligeværd og fortsatte deltagelse i fællesskabet. Det betyder, at de fleste børn vil kunne indgå i en almen daginstitution forudsat, at de rigtige ressourcer er til stede, men for nogle børn er det rette tilbud en specialinstitution. Barnets behov skal altid stå forrest, og økonomi må aldrig blive et bånd for, om et barn får de nødvendige udviklingsbetingelser eller tilbud. Derfor er det et politisk ansvar, at der er de nødvendige rammer og ressourcer.

Barnets perspektiv og blikket for dets kontekst og deltagelse i fællesskaberne skal også være centralt i det tværprofessionelle samarbejde, hvor pædagogerne og de pædagogfaglige lederes kendskab til barn og familie skal være afsættet. Samtidig skal der være mulighed for tværprofessionel sparring uden krav om forudgående individrettet støtteindstilling.

Derfor arbejder BUPL for at

- Alle børn får et institutionstilbud, som imødekommer deres behov og giver dem mulighed for at være ligeværdige og aktive deltagere i fællesskaberne.
- Alle børn får den pædagogiske støtte og de ressourcer, de har behov for, for at kunne være aktive deltagere i fællesskabet, trives, dannes og udvikle sig.
- Støttestrukturer, inklusionstiltag og forebyggelsesinitiativer har fokus på børnemiljøet og børnefællesskaberne og tager afsæt i en pædagogisk vurdering.
- Det tværprofessionelle samarbejde om børn i udsatte positioner – psykiske og fysiske såvel som sociale – tager afsæt i barnets perspektiv og deltagelsesmuligheder i fællesskabet.

3 Alle børn skal have deres hverdag i fysiske rammer, der fordrer leg, nærvær, trivsel og udvikling

Børn har ret til et godt og sundt børnemiljø, som understøtter deres trivsel og udvikling. Et meningsfuldt børneliv udfolder sig i et børnemiljø, hvor der er plads til leg, fordybelse og frihed til at prøve sig selv af i fællesskabet med de andre børn i trygge og stimulerende rammer. Og hvor børnenes spor – deres nysgerrighed, interesser og måder at opleve verden på – er omdrejningspunktet. Det kræver en indretning af både inde- og udemiljøer, der understøtter pædagogikken samt børns ret til medbestemmelse og indflydelse. Pædagoger har et fagligt blik, som kan kvalificere indretningen, så den både giver mulighed for fordybelse i små grupper, uforstyrret leg og pædagogiske aktiviteter.

De fysiske rammer skal invitere til leg, fantasi, deltagelse og tryghed, og være en kilde til inspiration for både børn og pædagoger. Uderummet kan noget særligt i forhold til at understøtte bl.a. fysisk udfoldelse, gå-på-mod og nysgerrig udforskning, og skal prioriteres på lige fod med de indendørs rammer. Hver detalje både inde og ude skal afspejle et børneperspektiv, så vi sikrer, at der er plads til at være barn – på barnets egne præmisser.

Derfor arbejder BUPL for at

- Der indføres en børnemiljølov, som sikrer børns sundhed, tryghed og trivsel. Det betyder, at der skal sikres tilstrækkelig plads, begrænset støj, frisk luft og overholdelse af bygningsmæssige minimumsstandarder samt inspirerende lege-miljøer både inde og ude, som understøtter børns udfoldelse, trivsel og udvikling.
- Lovgivningens minimumskrav til frit gulvareal skærpes, så børn får optimale muligheder for at udfordre og udvikle sig gennem leg ved at kunne bevæge sig frit, tilbydes forskellige aktiviteter samt være en del af små grupper, der fremmer fordybelse, nærvær og tryghed.
- Pædagoger og pædagogfaglige ledere inddrages fra begyndelse i forbindelse med byggeri og indretning af daginstitutioner ude og inde, så det sikres, at deres viden og erfaring er med til at fremme, at børnenes behov, deltagelsesmuligheder, udvikling og trivsel er i centrum.
- Alle daginstitutioner indrettes, så de imødekommer børn med særlige behov, og giver alle børn lige og reelle muligheder for at deltage i fællesskabet og være aktive medspillere i hverdagen.

